

I mötet med banken

– kreditbedömning av lantbruksföretag ur ett
genusperspektiv

*In contact with the bank – credit analysis of agricultural enterprises from a
gender perspective*

Linda Holm

Examensarbete/Självständigt arbete • (15hp)

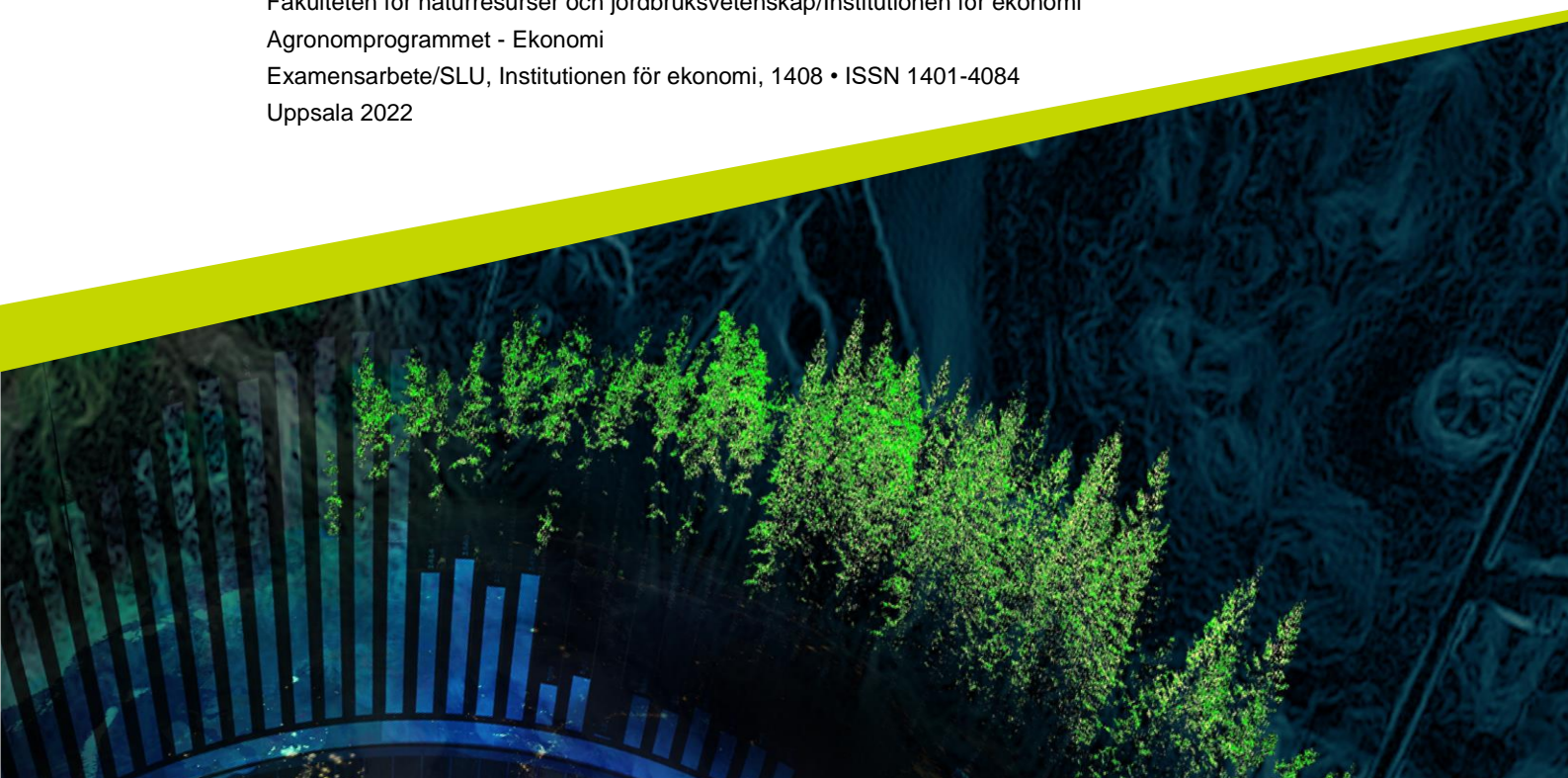
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU

Fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap/Institutionen för ekonomi

Agronomprogrammet - Ekonomi

Examensarbete/SLU, Institutionen för ekonomi, 1408 • ISSN 1401-4084

Uppsala 2022

I mötet med banken – kreditbedömning av lantbruksföretag ur ett genusperspektiv

In contact with the bank – credit analysis of agricultural enterprises from a gender perspective.

Linda Holm

Handledare: Annie Roos, Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för ekonomi
Examinator: Karin Hakelius, Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för ekonomi

Omfattning: 15 hp
Nivå och fördjupning: Grundnivå, G2E
Kurstitel: Självständigt arbete i företagsekonomi
Kurskod: EX0902
Program/utbildning: Agronomprogrammet - ekonomi
Kursansvarig inst.: Institutionen för ekonomi

Utgivningsort: Uppsala
Utgivningsår: 2022
Serietitel: Examensarbete/SLU, Institutionen för ekonomi
Delnummer i serien: 1408
ISSN: 1401-4084

Nyckelord: genus, finansiering, kreditbedömning, lantbrukslån, 5C-modellen

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap

Institutionen för ekonomi

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver godkänna publiceringen. Om du kryssar i **JA**, så kommer fulltexten (pdf-filen) och metadata bli synliga och sökbara på internet. Om du kryssar i **NEJ**, kommer endast metadata och sammanfattning bli synliga och sökbara. Fulltexten kommer dock i samband med att dokumentet laddas upp arkiveras digitalt.

Om ni är fler än en person som skrivit arbetet så gäller krysset för alla författare, ni behöver alltså vara överens. Läs om SLU:s publiceringsavtal här:

<https://www.slu.se/site/bibliotek/publicera-och-analysera/registrera-och-publicera/avtal-for-publicering/>.

JA, jag/vi ger härmed min/vår tillåtelse till att föreliggande arbete publiceras enligt SLU:s avtal om överlåtelse av rätt att publicera verk.

NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.

Sammanfattning

Sveriges lantbruksföretag blir allt färre och en underrepresentation av kvinnliga lantbrukare råder. För att ha möjlighet att bedriva lantbruk är tillgång till extern finansiering nödvändigt, och banker tillhör den vanligaste kreditformen.

Syftet med studien var att undersöka på vilka bedömningsgrunder kreditbeslut fattas och om genusstrukturer påverkar bedömningen vid kreditgivning. Åtta respondenter som representerat fyra banker har intervjuats för djupare förståelse för kreditbedömningen. Studien bygger på en tematisk analys av empiri och teori samt 5C-modellen ur ett genusperspektiv.

Studien visar att kreditbedömarna eftersträvar objektivitet. Men förutsättningar som modellen grundas på ger olika förutsättningar för kvinnor och män. Till följd av genusstrukturer premieras faktorer där kvinnor är underrepresenterade och jämlik möjlighet att söka kredit saknas.

Nyckelord: genus, finansiering, kreditbedömning, lantbrukslån, 5C-modellen

Abstract

In Sweden agricultural enterprises has continuous decrease, and have an underrepresentation of female owned farms. To have the possibility to run a farm external financing is a must, and bank loan is the most common form of financing.

This research aimed to study agricultural financing from a gender perspective, and see if credit assessment criteria affect the lending decisions. The study is based on qualitative empirical data with thematic analysis from eight interviews with a similar number of respondents representing four different Swedish banks. The theoretical framework is based on 5C-model from a gender perspective.

The study shows that the creditors strive after equal conditions and that the model is gender neutral. However different factors of the model including collateral and capital having a negative impact on female prerequisites. The 5C-model is both intuitive and open for meanings of their own.

Keywords: gender, financing, credit assessment, agricultural financing, 5C-model

Innehållsförteckning

1. Inledning	9
1.1. Bakgrund	9
1.2. Teoretiskt problem	11
1.3. Empiriskt problem	11
1.4. Syfte och frågeställningar	12
1.5. Disposition	12
2. Teori.....	13
2.1. 5C – modellen	13
2.2. 5C-modellen ur ett genusperspektiv	15
3. Metod	17
3.1. Litteraturstudie	17
3.2. Empiriinsamling	18
3.2.1. Intervjuform	19
3.3. Analys	20
3.4. Kvalitet i uppsatsen	21
4. Empirisk analys	23
4.1. Person	23
4.2. Verksamhet	25
4.3. Resurser	27
5. Diskussion.....	29
6. Slutsatser	31
Referenser.....	32
Tack	36
Bilaga 1.....	37

1. Inledning

I detta kapitel lyfts uppsatsens bakgrund, problemformulering, syfte, frågeställningar, avgränsningar och disposition.

1.1. Bakgrund

Svenskt lantbruk är enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2021) samhällsviktig verksamhet och har en samhällsviktig funktion att tillfredsställa grundläggande behov. Samtidigt som antalet lantbruksföretag i Sverige minskar (Jordbruksverket 2021), upplever unga lantbrukare att möjlighet till finansiering är begränsade (Lantbrukarnas riksförbund 2018). I Sverige fanns 63 000 lantbruksföretag år 2020, varav 18% drivs av kvinnor. Sett till totala antalet lantbruksföretag drivs 6% av lantbrukare som är under 35 år, andelen yngre kvinnliga lantbrukare är något fler än för män (Jordbruksverket 2021).

För att ha möjlighet att driva, äga och ta över lantbruksföretag krävs kapitalinsats (Lantbrukarnas riksförbund 2018). En särskild utmaning upplever unga kvinnor. Enligt en studie av Lantbrukarnas riksförbunds Jämställdhetsakademi (2020) upplevde en majoritet av de tillfrågade kvinnorna att möjligheterna till finansiering var dåliga, varav 25% av de tillfrågade kvinnorna upplevde möjligheterna som mycket dåliga. De tillfrågade männen svar motsvarade 5% (ibid.). År 2018 startades drygt 35% av jordbruksföretagen av kvinnor (SCB 2019). En av grundförutsättningarna för hållbar utveckling är jämställdhet mellan kvinnor och män, det skall råda jämlikt inflytande, makt och resursfördelning (Globala Målen 2021). Det skall även råda lika möjlighet att äga och kontrollera mark samt annan egendom, och finnas lika möjlighet att nyttja finansiella tjänster (ibid.).

Lantbruksföretag i etablerings- och expansionsfas upplever att finansieringslösningar är begränsade till banker, vilket kräver ett kassaflöde och/eller bevisad kompetens inom verksamhetsområdet och som företagare (Jordbruksaktuellt 2021). Vid ansökan om banklån bedöms förmågan att återbetala lånebelopp och bankens eventuella risk (Verksamt 2021). Banken undersöker vilka säkerheter som finns, exempelvis egendom eller borgensman, vidare undersöks företagarens resurser, andra eventuella ägare, affärsplanen och vem som kommer sköta ekonomin (ibid.). I de fall ett befintligt bolag ansöker om lån efterfrågas bokslut och deklaration (ibid.). Enligt Lantbrukarnas riksförbund (2014) motsvarar banklån 93% av jord- och skogsbruksföretags finansiering.

Innan en kredit beviljas genomförs en kreditbedömning, där kredittagarens förutsättningar och underlag granskas av kreditgivaren (Nationalencyklopedin 2021). En kreditbedömning styrs delvis av Lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, för att på goda grunder anta att kreditavtalet kommer fullföljas. Kreditvärderingen kan baseras på både finansiell och icke-finansiell information samt företagets omvärld (Berger & Udell 2006). Hur bedömningen ser ut och underlagen värderas är beror på företagets mognad samt storlek, om det finns det begränsat med finansiell information kan en större del icke-finansiell information krävas (ibid.). Enligt Trönberg & Hemlin (2014) är den icke-finansiella informationen utmanande att bedöma, samtidigt som för stor mängd information försvårar vid bedömning. Bruns & Fletcher (2008) att de fyra viktigaste faktorerna i beslutsprocessen vid kreditgivning är tidigare prestation, finansiell ställning, verksamhetskompetens inom aktuellt område för kreditförfrågan och säkerhet.

Malmström et al. (2018) beskriver fyra antaganden som noterats bland offentliga finansiärer, om kvinnligt och manligt entreprenörskap. Antaganden som i studien saknar statistiskt säkerställd skillnad. Första antagandet författarna presenterar är att kvinnliga entreprenörer är riskaverta och har, enligt en av studiens respondenter, ett lägre behov av ekonomiska medel för att motiveras. Andra antagandet är att kvinnliga entreprenörer har ett lägre tillväxt driv än manliga och sämre lönsamhet. Det tredje antagandet är att det för kvinnliga sökanden är av större vikt att resurser finns i jämförelse mot de manliga sökande där de kunde se förbi det monetära och istället se den manlige företagarens potential. Fjärde antaget som presenteras är att företag som drivs av kvinnor underpresterar och en av respondenterna uttrycker förvåning över presterande kvinnligt företagande, men vid manligt drivna underpresterande företag fanns det ursäkter för utfallet. Vidare tycks männens företagande vara en motsats till de kvinnliga med risktagande, tillväxtvisioner, större behov och kapacitet för kapital samt resurser att förvalta en verksamhet (ibid.).

Malmström et al. (2017) beskriver kön som en socialkonstruktion där personer utifrån könstillhörighet tillskrivs stereotypa attribut, något som påverkat finansiärens beslut. Avvikelser från normen av stereotypa attribut anses vara något negativt och ha inflytande på uppfattningen om dennes förmåga. Samtidigt som en god entreprenör tillskrivs maskulina attribut i större utsträckning (ibid.). I en studie av offentliga finansiärer, gjord av Tillväxtverket (2015), framkom sju strukturer som lyfter stereotypa föreställningar om kvinnliga respektive manliga entreprenörer. De fann skillnader i vilka identiteter som tilldelades, kvinnor gestaltas med 32 procentenheter färre positiva attribut, samma attribut innehar olika värde och kvinnorna tillskrivs allmängiltiga attribut tillskillnad mot männen som tillskrivs detaljerade attribut samt att kvinnor beskrivs med färre superlativ. Vidare beskrivs kvinnorna som passiva aktörer som ”är” och ”har” något och männen snarare aktiva aktörer som ”kan” och ”gör”, innovativa och unika idéer tillskrivs framförallt männen i studien. De fann även att det fanns en generell omedvetenhet om jämställdhet kopplat till företagsfinansiering och stereotypa föreställningar (ibid.).

1.2. Teoretiskt problem

För att bedöma kreditvärdighet, och återbetalningsförmåga, finns särskilda ramverk och policys för kreditbeslut som tillämpas av kreditgivarna (Bruns & Fletcher 2008). Riktlinjerna och ramverken bygger dels på riktlinjer från banken central och dels på lagstiftning. I kreditbedömningsunderlaget ingår bedömningsgrunder relaterade till verksamhet och ägare, bland kreditgivare föredras framförallt objektiva underlag framför subjektiva (ibid). Samtidigt är delar av bedömningsgrunderna intuitiva (Jankowicz & Hisrich 1987) och studier av offentliga finansiärer tyder på att genusstrukturer genomsyrar och påverkar bedömningar samt beslut (Malmström et al. 2018). Genusstrukturer produceras och upprätthålls av människor i relation till varandra och kan användas för att synliggöra och analysera förutsättningar (Eriksson & Gottzén 2020). Genom att se kreditbedömningen ur ett genusperspektiv kan eventuella strukturella skillnader i möjligheter och begränsningar lyftas fram. Tillgång till finansiering är en nyckelfaktor för att möjliggöra företagande men också en av utmaningarna (Eddleston et al. 2014). Traditionell könsfördelningen påverkar uppfattningen av kvinnliga lantbrukare (Silvasti 2003), varför det är viktigt att förstå hur genus påverkar förutsättningarna (Eddleston et al. 2014). Förutsättningar för lantbruk kan skilja sig från och särskiljas från andra typer av verksamhet, de kreditgivare som erbjuder lantbrukslån är särskilt specialiserade på lantbrukets utmaningar och möjligheter (Barry & Robison 2001). Att se lantbruksföretagens kreditbedömningsprocess ur ett genusperspektiv skapar förståelse för och undvikande av oavsiktlig ojämlikhet mellan kön.

1.3. Empiriskt problem

Antalet lantbrukare minskar och unga kvinnor i synnerhet är underrepresenterade (Jordbruksverket 2021), endast en dryg tredje del av lantbruksföretagen startas av kvinnor (SCB 2019). Unga kvinnliga lantbruksentreprenörer upplever att möjligheter till externa finansiering är dåliga (Lantbrukarnas Riksförbunds Jämställdhetsakademi 2020). Banklån är den vanligaste externa finansieringen för svenska lantbrukare (Lantbrukarnas Riksförbund 2014), för att beviljas banklån krävs en helhetsbedömning av verksamheten och de ansvarige (Verksamt 2021). I studier av offentliga finansiärs bedömningar och beslut, fann forskarna att deltagarna influeras av stereotypa föreställningar (Malmström et al. 2018). Då extern finansiering är en grundförutsättning för att investera i en verksamhet blir entreprenören beroende av finansiärernas bedömning vid beviljande av banklån (Jordbruksaktuellt 2021). I en bransch där män är överrepresenterade (Jordbruksverket 2021) och tillgångar är ojämlikt fördelade saknas jämställda förutsättningar för extern finansiering (Blake 2006). Lantbruk är kapitalintensiv bransch där extern finansiering är en nödvändighet för drift. För en jämställd och hållbar utveckling är det av betydelse att jämlikhet råder vid finansieringsbeslut, utan möjlighet till finansiering omöjliggörs möjligheten att bedriva lantbruksföretag.

1.4. Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att undersöka hur genusstrukturer påverkar kreditgivares bedömningar av sökande lantbrukare.

Forskningsfrågor:

- Hur bedöms en lantbrukares kreditansökan av kreditgivare vid svenska banker?
- Hur påverkar genusstrukturer bedömningsgrunderna?

1.5. Disposition

Studien introduceras med en inledning bestående av bakgrund till ämnet och studiens empiriska och teoretiska problem samt syfte. Andra kapitlet är teori med studiens teoretiska ramverk följt av metodkapitel med beskrivning av studiens datainsamling och analys. I fjärde kapitlet presenteras studiens empiri som analyseras i kapitel fem i relation till studiens teoretiska ramverk. Avslutningsvis presenteras studiens slutsatser. Illustration av uppsatsens disposition presenteras nedan, figur 1.

Figur 1: Uppsatsens disposition (Egen bearbetning)

2. Teori

Teorierna om genus är många. Uppsatsen tar avstamp i genus som en social konstruktion. Genus är ett system av strukturer som produceras och upprätthålls av människor och grupper i relation till varandra (Eriksson & Gottzén 2020). Genusbegreppet kan användas för analys av och synliggörande av strukturer samt maktrelationer, ojämlikhet påverkar individens och gruppens leverne då strukturer genererar olika möjligheter och begränsningar (ibid.). West & Zimmergren (1987) beskriver genus som konstruerade skillnader kopplat till kön utan naturlig eller biologisk grund, genus både skapas av och styr interaktion mellan individer och grupper. Normativa föreställningar, om kvinnlig och manligt, påverkar värderingen av individens handlingar (ibid.). Eagly & Karau (2002) beskriver genusroller som föreställningar om särskilda attribut och förväntade attribut baserade på kön.

2.1. 5C – modellen

Ett ramverk som kan användas vid bedömning av potentiella kredittagare är 5C-modellen (Jankowicz & Hisrich 1987). Modellen består, på engelska, av character, capacity, collateral, capital och condition (ibid). Saunders & Allen (2002) skriver att ramverket används för en subjektiv bedömning av nyckelfaktorer för att bedöma ett eventuellt beviljande av lån.

Character (Karaktär)

Bedömning av kredittagarens, företaget eller personen bakom, kreditvärdigheten, det vill säga dennes förmåga, ärlighet, samt vilja att kunna betala tillbaka en kredit (Moti et al. 2012). Men även vilket intryck denne inger, exempelvis personliga, sociala, nätverket runt om kredittagaren, tidigare yrke och erfarenhet samt ekonomiska faktorer vilka kan ge en bild av den sökande och dennes trovärdighet. Även var i livscykeln den sökande är kan påverka kreditvärdigheten. Bruns & Fletcher (2008) beskriver hur första intrycket kan påverka en bedömning, särskilt vid avsaknad av annat underlag. Unga företag saknar objektiva underlag och bedömningen baseras då främst på upplevt förtroende till den sökande (Kling et al. 2003). Vidare skriver författarna att det i små företag finns begränsat objektivt underlag och därför blir resultatet att kreditgivaren i huvudsak baserar beslut på det upplevda förtroendet för personen. Enligt Saunders & Allen (2002) är det framförallt företagets renommé och vilja till återbetalning, som ligger till grund för karaktärsbedömning, ett moget företag har goda förutsättningar för en gynnsam bedömning. Den sökandes tidigare återbetalningsförmåga kan också användas som bedömningsgrund (ibid.). Jankowicz & Hisrich (1987) lyfter betydelsen av

kreditgivarens intuition vid bedömning av den sökandes karaktär. Beaulieu (1996) beskriver karaktärsbedömning och viljan till återbetalning med orden integritet, stabilitet och ärlighet.

Capacity (Kapacitet)

Bedömning av återbetalningsförmågan och verksamhetens stabilitet över tid utifrån företagets betalningsströmmar (Saunders & Allen 2002). En del av bedömningen är förmågan att förvalta företaget på ett sätt som tryggar framtida återbetalning (Moti et al. 2012). Tidigare prestationer och kompetens kan vara en bedömningsgrund för att sja om framtida prestationer (Bruns & Fletcher 2008). Jankowicz & Hisrich (1987) lyfter betydelsen av kreditgivarens intuition vid bedömning av den sökandes kapacitet. Beaulieu (1996) skriver att kreditgivaren analyserar företagets ägares förmåga att driva företaget på ett gynnsamt sätt i kombination med analys av företagets finansiella rapporter.

Collateral (Säkerhet)

Bedömning av säkerhet som kan användas och hur marknadsvärdet ser ut påverkar risknivån för krediten, där ett högt marknadsvärde ger minskad kreditrisk (Saunders & Allen 2002). Säkerhet kan dels vara en sista källa för återbetalning av en kredit och således minska kreditgivarens risk (Beaulieu 1996), men även fungera som medel i förebyggandet av ovälkommet handlande (Bruns & Fletcher 2008). I de fall trygghet saknas i 5C-modellens andra delar kan säkerhet vara en av de viktigaste faktorerna för kreditgivaren och kreditgivare (Beaulieu 1996). Beroende på lånets karaktär kan olika ting värderas som säkerhet, för kredit med lång återbetalningstid är främst anläggningstillgångar i fokus, för krediter med kortare återbetalningstid kan eventuella kundfordringar vägas in i bedömningen (Moti et al. 2012).

Capital (Kapital)

Bedömning av företagets finansiella ställning, genom analys av ekonomiska rapporter och finansiella nyckeltal (Moti et al. 2012). Enligt Saunders & Alen (2002) bedöms ägartillskott och skuldsättningsgrad, ju högre skuldsättning desto större risk (Saunders & Allen 2002). Andelen eget kapital kan mäta hur stor tilltro kredittagaren har till verksamheten och vilken risk denne tar (Moti et al. 2012). Beaulieu (1996) skriver att analys av finansiell status är av betydelse vid bedömning av ett företags ekonomiska hållbarhet.

Condition (Förhållanden)

Bedömning av hur företag, och bransch, förhåller sig till sin omvärld, med hänsyn till konjunktur och konkurrensförhållande där olika verksamheter är olika känslig för yttre påfrestningar (Saunders & Allen 2002). Även Moti et al. (2012) lyfter yttre faktorer som väsentliga då företaget, rör sig i en miljö med externa aktörer och påverkas av bland annat konjunktur samt konkurrens.

2.2. 5C-modellen ur ett genusperspektiv

Enligt Blake (2006) anses 5C-modellen genusneutral men genusstrukturer har inflytande på den subjektiva bedömningen hos kreditgivaren. Kling et al. (2003) skriver att standardiserad kreditpolicy inte ger likartade bedömningar, vid kreditgivning till små företag har den sökande och den som bedömer en central roll i kreditbedömningen. Björnsson (2003) belyser att banker uttryckt att könsneutralitet råder, och att bedömningar är objektiva.

Character (Karaktär)

Ur ett genusperspektiv kan karaktärsbedömningen ge kvinnor en sämre kreditvärdighet. Kvinnor har historiskt sett haft lägre lön och sämre tillgång till krediter, och begränsat utrymme för tidigare prestation (Blake 2006). Vid en vidare bedömning bortom kreditvärdigheten kan bedömning av den sökandes andra karaktärsdrag och aktiviteter göras. Författaren beskriver en dubbelt negativ konsekvens av detta, då den sökande i avsaknad av engagemang för arbete, volontärarbete eller hushållsarbete bedöms ha sämre karaktär. Samtidigt som volontärarbete och hushållsarbete tolkas som bortprioritering av arbete. Kvinnor som önskade starta eget uppfattades som risktagande med familjens ekonomi, och naiva som inte ser risken i att eventuellt gå under och förlora inkomst (ibid).

Björnsson (2003) skriver att män uppfattas tillförlitliga och befriade från lojalitetskonflikt mellan hushållsarbete och arbete. Författaren fortsätter med att kvinnor anses överlåta rådgivning till sin familj, vänner eller andra företagare snarare än extern professionella rådgivare. Kvinnor uttrycker även en större skepsis gentemot externa kreditgivare och en oro för att inte tas på allvar, i vissa fall uttrycktes även en önskan om undkomma kvinnostämpel(ibid.). Malmström et al. (2018) skriver att finansiärer upplevde kvinnliga kreditsökande som riskaverta, med lägre tillväxt driv, underpresterande företag och det var av större vikt att resurser fanns. Björnsson (2003) lyfter att högpresterande kvinnor istället får sänkt barriär vid bedömning och könets betydelse något sekundärt. Tillväxtverket (2015) beskriver hur offentliga finansiärer uttryckt färre positiva attribut om kvinnliga företagare, de fann även skillnader i huruvida samma attribut är positivt eller negativt laddat beroende på kön. De manliga företagen uppfattades som mer innovativa (ibid.).

Capacity (Kapacitet)

Ur ett genusperspektiv menar Blake (2006) att de efterfrågade och önskvärda kompetenserna varierar beroende på den sökandes kön samt bransch. Kreditgivarens eventuella positiva eller negativa konnotationer kopplade till bransch har också det inflytande på bedömningen av kompetenser, all kunskap och kompetens är inte generaliserbar över branscher (ibid.). Malmström et al. (2018) skriver att finansiärer upplevde att kvinnliga företag underpresterar, en av finansiärer uttryckte förvåning över kvinnligt drivna presterande företag. Vidare upplevde finansiärerna att kvinnor hade ett lägre tillväxt driv. Björnsson (2003) beskriver hur svårighet att beviljas kredit framförallt i början eller vid förändring av verksamhet, när betydande intuitiva bedömningar görs. Det finns även tecken

på utmaning i att representera en minoritet i en bransch där den sökande riskerar att bli den avvikande. Vidare skriver författaren att kvinnors företagande oftare betraktas som hobbyverksamhet och behöver i större utsträckning övertyga kreditgivaren. Det kan även finnas utmaningar i att övertyga banken om att verksamheter passerar tröskelvärdet för kredit (ibid.).

Collateral (Säkerhet)

Ur ett genusperspektiv finns utrymme för subjektivitet vid bedömning av säkerhet och värdet i den (Blake 2006). Företagare tenderar att starta verksamhet i tidigare känd sektor, där kvinnor är överrepresenterade i mindre lukrativ verksamhet där material tenderar att inneha ett lägre andrahandsvärde (ibid.). Enligt Björnsson (2003) är kvinnor mindre benägna att belåna hem och egendom, kvinnor är även underrepresenterade i ägandet av fast egendom. Författaren skriver att de i en studie fann att säkerhet värderades olika för kvinnor respektive män, och oftare var skäl för avslag för kvinnorna i studien. Vidare beskrivs ett samband mellan god bankkontakt och tillgång till finansiering som en gynnsam faktor för expansion samt tillväxt (ibid.). Sett till svenskt lantbruk är kvinnligt ägande underrepresenterat i synnerhet av större arealer (SCB 2016). Björnsson (2003) skriver att kvinnliga sökanden fått avslag i större uträkning till följd av begränsad säkerhet, och kapital, trots identiskt underlag för ansökan.

Capital (Kapital)

Ur ett genusperspektiv återkommer faktorer som historiskt lägre lön, och verksam i mindre lukrativa branscher (Blake 2006). Samtidigt som kvinnor i ojämlika branscher har mötts av krav på större kapital. Kombinationen av mindre tillgångar och högre krav på kapital läggs en högre belastning på kvinnliga sökanden (ibid.). Malmström et al. (2018) nämner att det är av större betydelse att kvinnor besitter de kapital som krävs, men för manliga sökande kunde de se mellan fingrarna vid upplevd god potential. Finansiärerna i studien uttrycker även att kvinnor behöver mindre kapital för att motiveras (ibid.). Björnsson (2003) skriver att kvinnor är mer benägna att nyttja egna medel till startkapital och avstå extern finansiering, och att kvinnor tenderar att ansöka om för låga belopp som i sin tur upplevs icke lönsamma av kreditgivaren.

Condition (Förhållanden)

Ur ett genusperspektiv finns det signaler som tyder på att typiskt manligt drivna och typiskt kvinnligt drivna verksamheter tolkas olika (Blake 2006). Enligt författaren fanns det å ena sidan tecken på att kvinnor behövde bevisa huruvida det finns en efterfrågan och legitimitet i branschen. Å andra sidan hade kvinnorna svårare att starta upp verksamhet i mansdominerade branscher (ibid), något som stärks av Björnsson (2003) som skriver att kvinnor oftare rör sig i branscher som är svåra att värdera eller anses vara högrisk branscher. En branschkunskap hos kreditgivaren är en viktig faktor för att avgöra om ojämlikhet råder och hur väl genomförd beslutsgrundande bedömnin är.

3. Metod

Studien baseras på en kvalitativ forskningsmetod med en induktiv ansats. Kvalitativ metod bygger på ord och syftar till förståelse och nyans av kontext, snarare än siffror likt kvantitativ forskningsmetod (Bell et al. 2019). Med en induktiv ansats genereras teori av studiens insamlade empiri (ibid.). Studiens syfte var att genom en tematisk analys, skapa förståelse för de beslutsprocesser och upplevelser av kontexten finansiärer samt lantbruksentreprenörer rör sig i, på vilken grund kvalitativ forskningsmetod valdes. Studiens epistemologiska ståndpunkt är interpretativ, Bell et al. (2019) beskriver det som att förstå människans tolkning av verkligheten. Studiens ontologiska ståndpunkt är konstruktionistisk. Konstruktionism medför att sociala företeelser antas skapas av i ett samspel av individer (ibid.). För att uppnå studiens syfte med en diskursanalys och kontextuellförståelse, snarare än generaliserbara resultat, föll valet på en kvalitativ forskningsstrategi.

Kritiska faktorer med kvalitativ forskningsstrategi är subjektivitet, och således forskarens förmåga att hålla sig objektiv och öppen under studiens gång men även dennes val av kontext (Bell et al. 2019). Vidare skriver författarna att en följd av nämnda faktorer är möjligheter till replikering och generalisering begränsade. Kvalitativ metod kan även sakna transparens, vilket till viss del kan förebyggas genom beskrivning av tillvägagångssätt för urval och analys (ibid.).

3.1. Litteraturstudie

Litteraturstudien var av narrativ karaktär och inleddes med en genomgång av befintlig teori för att skapa förståelse för ämnet. Bell et al. (2019) beskriver narrativ genomgång som en möjlighet att, med hjälp av, litteratur skapa förståelse för att utöka forskarens föreställningsvärld. Vidare skriver författarna att narrativ genomgång tenderar att bli vid och ofokuserad i jämförelse med systematisk genomgång. Samtidigt som den erbjuder större flexibilitet och anses lämplig vid en induktiv ansats. Tillskillnad mot en systematisk litteraturgenomgång där forskarens inflytande reduceras samtidigt används strategin framförallt inom naturvetenskap och kvantitativ forskning (ibid.). Kritiska faktorer, med narrativ litteraturgenomgång, är forskarens inflytande på genomgångens riktning vilket ger begränsad generaliserbarheten och möjlighet för jämförelse. Avsikten med litteraturgenomgången var att skapa förståelse och narrativ genomgång tillämpades.

Litteraturinsamlingen genomfördes initialt genom sökningar på google, google scholar och primo. I sökmotorer användes nyckelord såsom "entrepreneurship", "gender", "financing", "lantbruksföretag" och "jämsällldhet". För insamling av statistisk kontaktades ansvariga myndigheter jämsides genomgång av statistik databaser. Med avsikt att skapa en grundförståelse inför empiriinsamling. Studiens litteraturunderlag inhämtades från myndigheter, vetenskapliga artiklar, intresseorganisation och hemsida med samlad myndighetsinformation.

3.2. Empiriinsamling

För studien gjordes ett målstyrt urval med två kriterier, att de erbjuder investeringslån för lantbruk och att de finns i Sverige. För att säkerställa att respondenterna är representativa för syftet och besitter nödvändig kunskap om bedömningsprocessen för svenska investeringslån för lantbruk. Ett urval av banker som erbjuder investeringslån för lantbruk gjordes och bankerna kontaktades genom mail alternativt webformulär, varav fem av de sju kontaktade bankerna visade intresse för deltagande. Två respondenter från respektive bank bokades in för intervju. En av bankerna föll bort till följd av förhinder och begränsat tidsspann för empiriinsamling. Därmed är det 4 banker representerade i denna studie. Se figur 2 för illustration av respondenter och banker.

Bank A	Bank B	Bank C	Bank D
• Respondent Anna• Respondent Anders	• Respondent Bengt• Respondent Bo	• Respondent Christina• Respondent Cecilia	• Respondent Diana• Respondent Daniel

Figur 2 Studiens respondenter (Egen bearbetning)

Med hänsyn till studiens etiska överväganden är deltagare och banker anonyma för att upprätthålla god sekretess. Då det finns begränsat med banker och medarbetare på lantbruksavdelningen. Respondenterna har således tilldelats pseudonamn, vilka är de vanligaste namnen i Sverige för respektive kön och bokstav. Namnen är inhämtade från SCB (2021a) Förnamn, kvinnor, topp 100 och SCB (2021b) Förnamn, män, topp 100. Namnen anses representera och vara en spegling av anställda banktjänstemän i Sverige, enligt SCB (2021c) är 60% av Sveriges banktjänstemän kvinnor och 91% av banktjänstemännen är svenskfödda.

3.2.1. Intervjuform

I studien intervjuades åtta respondenter som alla arbetar med lantbrukslån vid svenska banker. Intervjuerna var ostrukturerade förutom första intervjun som var semistrukturerad. Efter utvärdering av första intervjun beslutades att ändra intervjuform. Vilket presenteras mer ingående nedan.

Första intervjun som genomfördes var av semistrukturerad karaktär, frågor återfinns i bilaga 1. Intervjuformen upplevdes begränsande och intervjun blev stolpig, och reflektion genererade idé om ändring av intervjuform. Bell et al. (2019) skriver att det under kvalitativ intervju bör finnas utrymme för respondenten att styra riktning då det för forskaren skapar större förståelse. Vidare skriver författarna att det vid kvalitativa intervjuer är av vikt med flexibilitet för att generera fylliga svar. Vilket användes som argument för ändring av intervjuform. Under första intervjun lades det till en fråga om reflektioner som väckts under intervjuns gång och en fråga om mailet med förfrågan väckte reflektioner. Frågorna som löd "Har intervjun väckt några reflektioner kring ämnet?" och "Väcktes några reflektioner av intervjufrågan?". Samtalet blev då mindre styrt och respondenten kunde välja riktning och tankar som ej fångats upp av intervjufrågorna. Första intervjun värderades och återfinns i empirin, då innehållet var av värde för studien. Värdering gjordes med hänsyn till att möjlighet kompletterande intervju fanns vid behov.

Intervju två var istället ostrukturerad med teman relaterade till de tidigare frågorna, temana återfinns i Bilaga 1. Upplevelsen var att det blev ett annat flyt i intervjun och respondenten hade större utrymme att själv styra riktning och lyfta sina tankar mer fritt. Denna fråga genererade större förståelse för respondentens perspektiv och ökad förståelse för respondentens perspektiv. Reflektionsfrågan återkom i alla intervjuer med liknande resultat.

Intervjuerna genomfördes digitalt över Teams, Skype och telefonsamtal. Enligt Bell et al. (2019) finns det logistiska fördelar med digitala intervjuer, i synnerhet sett till distans och trygghet samt större flexibilitet. Under empiriinsamlingen rådde en pandemi i samhället, vilket begränsade möjligheterna för intervjuer. Det fanns även en geografisk spridning bland respondenter då avgränsningen berörde hela Sverige. Digitala intervjuer medför att detaljer som fångas vid ett fysiskt möte missas och svårigheter av teknisk karaktär kan uppstå (Bell et al. 2019). Respondenterna i fråga är, genom yrket, goda användare av de tekniska medel som nyttjades under intervjuerna. Intervjuerna som genomfördes var synkrona men det finns enligt Bell et al. (2019) utmaningar med digitala intervjuer då formatet försvårar relationsbyggandet och att få ett djup i svaren. Vidare kan icke-verbal kommunikation och faktorer i miljön göra att forskaren missar information av betydande karaktär (ibid.) Att intervjuerna genomfördes synkront möjliggjorde att sonderingsfrågor kunde ställas och sju av intervjuerna genomfördes med video.

Vid kvalitativ studie är det av vikt att forskaren har medvetenhet om och aktivt arbetar för god forskningsetik, vid insamling av empiri kan fyra grundläggande regler tillämpas (Bell et al. 2019). Vilka är informations-, samtyckes-, anonymitets- och nyttjandekrav. Informationskravet innebär att respondenter skall informeras om

studiens syfte och tillvägagångssätt, vilket gjordes genom mail och vid eventuella frågor innan intervjun påbörjades. Samtyckeskravet belyser vikten av frivilligt deltagande, vilket säkerställdes då respondenter själv uttryckt intresse för deltagande och delaktighet i processen samt haft möjlighet att avbryta intervjun eller särskilda frågor. De fick även ge godkännande för inspelning av studien. Anonymitets- och nyttjandekravet berör konfidentialitet vid behandlade av personuppgifter vilka hänger samman med E-forskningsetiska aspekter (Bell et al. 2019). Författarna beskriver vikten av att medvetet hantera internetmeddelanden och vikten av att ha kontroll på hur uppgifter sprids. Exempelvis skall vidarebefordring och massutskick av meddelanden undvikas då det finns risk att uppgifter sprids. I studien har respondenter varit anonyma, allt kommunikation har genomförts med enskilda meddelande och raderas vid studiens avslutande.

3.3. Analys

Under intervjun gjordes inspelning och anteckning av stödord. Intervjuerna har sedan transkriberats med inspelningar. Bell et al. (2019) skriver att transkribering av ljudinspelning främjar en korrekt återberättelse. Inspelningar och stödord användes för att koda materialet, initialt kodades intervjun i sin helhet. Vilken genererade återkommande faktorer och materialet kodades å nytt och denna gång utifrån teorins olika teman. Analysens tillvägagångssätt gjordes i avseende att främja objektiviteten och inte begränsa alternativt styra studien i ett tidigt stadium.

För den insamlade empirin tillämpades tematisk analys. Bell et al. (2019) skriver att en tematisk analys ämnar finna, för studien relevanta, återkommande kärnteman och subteman som sedan används för sammanställning samt strukturering av insamlad empiri förslagsvis i en matris. För att finna teman finns det flera olika angreppssätt exempelvis upprepningar, likheter, skillnader och teoretisk anknytning underlag. Teman är kategorier grundade på koder från insamlad empiri relaterat till forskningsfrågor och bör ge teoretisk förståelse för empirin (ibid.).

Enligt Braun & Clarke (2006) skall teman fånga relevanta underlag för forskningsfråga och syfte, teman kan i sin tur bygga på teori eller empiri. Enligt författarna kan den tematiska analysen delas upp i sex steg. Första steget är att bekanta sig med materialet gärna läsa aktivt flera gånger för att skapa en initial känsla för koder teman. Steg två innefattar skapande av initiala koder som i tredje steget förfinas och eventuell elimineras eller omformuleras till teman. I tredje steget skapas kärnteman och subteman, i det fall koder är svårplacerade finns det utrymme att placera dessa i ett "diverse-tema". Under fjärde steget förfinas teman för att passa koder och tillsist empirin i relation till studiens syfte men även hur de hänger samman för datan. I femte steget skall teman definieras, namnges och motiveras. I sjätte och sista steget skall rapporten skrivas och följa den tematiska analysens uppbyggda logik. Kritiska faktorer relaterat till tematisk analys är (ibid.). Studiens teman är *person*, *verksamhet* och *resurser*. Vilka framkom och omarbetats under studiens gång. Studiens teori och empiri genererade likartade koder vilka

delades in tre riktade teman och ett uppsamlande diverse-tema för respondent reflektion, sambandet mellan koderna gör att de både kan ses som teoretiskt och empiriskt uppbyggda. För att finna teman kodades studiens teori och empiri vilket kategoriserades för att bygga uppfångande kärnteman med riktade subteman. Initialt tillämpades teoretiska-teman med ett diverse-tema, vilka sedan upplevdes begränsande och empiriska-teman formulerades. Se tabell 1 nedan för studiens kärnteman, subteman och exempel på koder.

Tabell 1 Studiens teman (Egen bearbetning)

Kärntema	Subtema	Kod
Person	Erfarenhet/kunskap Egenskaper Vision/mål Uppfattning	Tidigare erfarenhet, driven, mål, måluppfyllelse, första intrycket
Verksamhet	Prestation Verksamhetsområde Förutsättningar och potential	Underlag från verksamhet, jämförelse, förväntad prestation, lukrativ verksamhet
Resurser	Kapital Tillgångar	Kapital, säkerhet, äggande

3.4. Kvalitet i uppsatsen

Enligt Bell et al. (2019) kan Yardleys fyra utvärderande delkriterier användas för att skapa en uppfattning om en kvalitativ studies kvalitet. Första delkriteriet är sensitivitet gentemot kontext (ibid.), enligt Yardley (2000) innebär det relevant teori, sensitivitet för sociokulturell miljö, respondenter och etiska överväganden. För studiens har ett objektiva förhållningssätt tillämpats med teorier kopplade till studiens syfte. genom ostrukturerade intervjuer har respondenter haft utrymme att själva styra riktning samt innehåll för respektive intervju. Som går att läsa under 3.2 Empiriinsamling har etiska ställningstaganden innefattat bland annat respondenternas anonymitet pseudonamn och medveten hantering av personuppgifter.

Andra delkriterier är engagemang och stringens (Bell et al. 2019), vilket innebär kunskap och engagemang för ämnet, kunskap om metodval för empiriinsamling och djup i analys (Yardley 2000). Ämnet som valts är aktuellt för verksamhetsområdet som ständigt står inför förändring i form av verksamhetsutveckling, generationsskiftet och ägarbyten. Men också ur ett hållbarhetsperspektiv sett till lantbruk och jämställdhet. Ämnet valdes, med bakgrund i ett intresse för lantbruk, ekonomi och jämställdhet. Men även en nyfikenhet på hur bedömningsprocessen ser ut och hur kreditgivare upplever kreditgivandet. Vilket bygger på tidigare moment i utbildning och företagsekonomi det vill säga uppsatsens ämnesområde.

Tredje delkriteriet är transparens och sammanhang, vilket beskriver vikten av tydlig forskningsprocess med tydliga argument samt reflexivitet (Bell et al. 2019). Ett reflexivt förhållningssätt kännetecknas av en medvetenhet om hur forskarens möjligheter att agera objektivt i relation till föreställningar och strategier (ibid.). Under studiens process har ett objektivt förhållningssätt tillämpats i största möjliga mån, utifrån förutsättningarna. Att som student utanför verksamheten undersöka bedömningsprocessen kan påverka samtalet, med en intervjuare yrkesverksam inom samma organisation hade intervjuerna kunnat se annorlunda ut och tolkas utifrån ett annat perspektiv. Reflektioner kring utmaningar ledde till, som nämns ovan, att intervjumetoden ändrats. Ett ytterligare exempel är urvalet av pseudonamn som till en början upplevdes homogen, men med statistik för yrkeskategorin och namn, anses representera både respondentgrupp samt yrket.

Fjärde delkriteriet är effekt och betydelse, studien bör ha betydelse för de som rör sig i kontexten och fortsatt teoribildning (Bell et al. 2019), enligt Yardley (2000) kan det vara att bildande på flera nivåer. Under intervjuerna framkom att förfrågan om deltagande öppnat upp för reflektion både individuellt och bland kollegor. Innan förfrågan kände ingen av respondenterna till Ung och Lovande utgiven av Lantbrukarnas Riksförbunds Jämställdhetsakademi, men samtliga uttryckte ett intresse i att läsa rapporten. Tack vare studien har tankar och medvetande väckts som över tid kan leda till förändring.

4. Empirisk analys

I kapitlet presenteras studiens empiriska analys, som bygger på en tematisk analys. Empirin presenteras under kärnteman *person*, *verksamhet* och *resurser*, med subteman för var kärntema. Kärnteman med subteman och teorikoppling återfinns i tabell 1 nedan.

Tabell 2 Studiens teman (Egen bearbetning)

Kärntema	Subtema	Teorikoppling
Person	Erfarenhet/kunskap Egenskaper Vision/mål Uppfattning	Karaktär
Verksamhet	Prestation Verksamhetsområde Förutsättningar och potential	Kapacitet, förhållanden
Resurser	Kapital Tillgångar	Kapital, säkerhet

Under empiriinsamlingen framkom att samtliga respondenter upplever att betydligt färre kvinnor än män som ansöker om lån. Björnsson (2003) lyfter en skepsism och oro för kontakt med extern finansiär bland företagande kvinnor. Hälften av respondenterna uttrycker att kvinnor ofta ansöker tillsammans med en man, enkom kvinnligt drivna företag är underrepresenterade. Samtidigt uttryckte respondenterna en önskan om att vara jämställda och jämlika förutsättningar för olika grupper. Björnsson (2003) skriver att banker uttryckt att kreditbeslut är objektiva och könsneutrala. West & Zimmergren (1987) beskriver hur normativa föreställningar om manligt och kvinnligt kan påverka hur handlingar tolkas, och hur interaktioner ter sig.

4.1. Person

I 5C-modellen är en av faktorerna som bedöms karaktär, vilket bygger på vilket intryck som inges och personliga förutsättningar. Bruns & Fletcher (2008) lyfter karaktärsbedömning som något av betydelse med inflytande på beslut. Samtliga respondenter lyfte bedömning av person som en betydelsefull del i bedömningsprocessen med särskilda återkommande drag som presenteras nedan. Flera av respondenterna lyfter hur intrycket skapar en känsla som sedan följer med

under bedömningen. Jankowicz & Hisrich (1987) beskriver karaktärsbedömningen som en intuitiv del.

Erfarenhet och kunskap

I samtliga intervjuer lyfte respondenterna att tidigare erfarenhet inom området antingen genom egen verksamhet eller för någon annan var av betydelse. Utöver tidigare erfarenhet lyftes tidigare prestationer inom andra områden som en bedömningsfaktor, i synnerhet om det är av gynnsam karaktär för ändamålet kreditansökan ämnar finansiera. Erfarenhet och prestation är något som gärna skall styrkas med underlag från verksamhet, vilket berörs mer ingående under 4.2 Verksamhet. I de fall underlag på verksamhetens prestationer saknas blir personens kunskap och tidigare erfarenhet av ännu större vikt. Bo och Anders uttrycker en utmaning i att bedöma sökande som saknar erfarenhet, då det är en av förutsättningar som är av betydelse för bedömningen. Kling et al. (2003) belyser att det i små och unge företag kan finnas begränsat med underlag och förtroende till person då blir av större vikt. Något som bekräftas av Moti et al. (2012) och Bruns & Fletcher som lyfter vikten av erfarenhet för att inge ett mer trovärdigt intryck. Vid avsaknad av tidigare erfarenhet bedöms kunskap inom områden av betydelse för framtida drift exempelvis kunskap om ekonomi, företagande och djurhållning men även nätet runt personen. Detta i syfte att skapa en uppfattning om personens förmåga att lyckas med sin verksamhet. Björnsson (2003) skriver att kvinnor inte anlitar externa rådgivare i samma utsträckning utan förlitar sig på sitt nätverk. Diana och Daniel lyfter extern ekonom som en del av bedömningsgrunden och som något förtroendeingivande.

Tre av respondenterna lyfter att kvinnor traditionellt sett inte varit de som tagit över gården och därmed den som formats in i verksamheten. En tradition som två av respondenterna upplever som synbar än idag. Anders och Bo berättar att kvinnor oftare är ansvarig för ekonomin och männen mer insatta i driften. Fem av respondenterna upplever att männen bär huvudansvaret och kvinnan är medsökande. Daniel upplever att männen oftare tagit över gården. Diana lyfter att kvinnor historiskt haft lägre lön, pension och klarat sig sämre i skilsmässor något hon tror kan ha betydelse för hur det ser ut idag. Bo upplever att det beror på något djupt rotat sedan barnsben och som något intressebundet, även syskon mellan oavsett könstillhörighet. Han upplever även att det verkar finnas ett motstånd innan krediten nått banken. En upplevelse som inte delas av Diana, Daniel och Christina. Björnsson (2003) skriver att kvinnor upplever en skepsis från kreditgivare och oro för att inte tas på allvar. En bild som delas med delar av respondentgruppen.

Egenskaper

Samtliga respondenter lyfter driv och drivkraft som viktig egenskap för att beviljas lån och bedriva en lönsam verksamhet. Det var även det återkommande kännetecknet för de som beviljats lån. Samtliga respondenter upplever även att det är betydligt färre kvinnor än män som ansöker om lån. Något som Björnsson (2003) lyfter är en skepsis och oro för kontakt med extern finansiär bland företagande kvinnor. Hälften av respondenterna uttrycker att kvinnor ofta ansöker tillsammans med en man, enkom kvinnligt drivna företag är underrepresenterade. Bengt och Daniel säger att män oftare överskattar sin egen förträfflighet och upplevelse av den

egna förmågan. Anna upplever att kvinnor inte har det mod männen har, och funderar på vart kvinnorna försvinner. Diana upplever att männen vill äga mer. Malmström et al. (2018) skriver att kvinnliga kreditsökande uppfattas ha ett lägre tillväxtbehov och vara mer riskaverta än männen.

Mål och vision

Delar av respondenter uttrycker att målbild och måluppfyllelse är del av beslutsgrunden. Det skall finnas mål och vision, vilka också skall vara rimliga och uppnåeliga. Fem av studiens respondenter använder ordet "rimligt" vid tal om mål, vision och verksamhet. Det bör även finnas en hög grad av måluppfyllelse. Orimliga mål och att kontinuerligt påbörja nya projekt utan avslutande av tidigare projekt ansågs vara något negativt och investeringen kunde eventuellt kräva extra motivering. Att ha ett långsiktigt tänk och fokus värdesätts samt en förmåga att utvärdera verksamheten och sig själv.

Uppfattning och intryck

Karaktärsbedömning är en av de intuitiva bedömningsgrunderna (Jankowicz & Hisrich 1987). Samtliga respondenter säger att uppfattning om och intryck av personen är av betydelse vid beviljandet av kredit. Tre av respondenterna beskrev gårdsbesöken som en del av bedömningen, om gården är städad är förmodligen bedömningsunderlaget också det. Bengt beskriver att det i ett initiala skede skapas en uppfattning om personen, som är av vikt för bedömning av ansökan. Det skapas en känsla och relation. Vid redan etablerade relationer är värderas tidigare intryck av personen, är resultat och relation enligt förväntningar har denna bedömningsgrund mindre betydelse. Är det en relation som inte levt upp till förväntningar kan utvärdering behövas. Något som Björnsson (2003) lyft är att högpresterande kvinnor får sänkt bedömningsbarriär. En av respondenterna lyfter en kvinnlig entreprenör som än idag lämnat avtryck på grund av sitt otroliga driv som syntes redan då och än idag speglar hennes prestationer, och att hon kan klara av det mesta.

Saunders & Allen (2002) skriver att tidigare återbetalningsförmåga kan ingå i bedömningen. Något som återkommer i intervjuer där karaktärsbedömningen framförallt baseras på hur skötsam den sökande varit och dennes företags prestationer. Bengt och Daniel uttrycker att män oftare överskattar sin egen förträfflighet och upplevelse av den egna förmågan.

4.2. Verksamhet

Enligt 5C-modellen är två av bedömningsgrunderna kapacitet och förhållanden (Moti et al. 2012), som i den empiriska analysen är relaterat till temat verksamhet. Under alla intervjuerna lyftes faktorer kopplade till verksamhet som en central och betydande del i bedömningen, som presenteras mer ingående i subteman nedan.

Verksamhetsområde

Under intervjuerna framkom att verksamhetsområde delvis ingick i bedömning, framförallt i syfte att jämföra hur företaget presterar i relation till konkurrenter. Men det fanns även tillfällen då utvärdering av verksamhetsområdets lönsamhet eller överlevnad över tid värderades. I en av intervjuerna framkom ett exempel på hästverksamhet som snarare var av hobbykaraktär än en lukrativ verksamhet över tid. Det lyftes även exempel på ifrågasatta och försvinnande branscher samt verksamheter där prognosen för gårdens möjlighet att överleva över tid sett till verksamhetsområde inte värderades som goda. Exempel som nämndes var expansions- och utvecklingsintensiva branscher där utvecklingen går snabbare än den sökandes möjlighet eller kapacitet att hänga med. En respondent lyfte betydelsen av politiska och trendrelaterade faktorer med inflytande på verksamheten.

Kunskap om branschen och dess utmaningar lyftes också som något av betydelse. Christina upplevde att kvinnor i större utsträckning bedrev hobbyverksamhet. Något som inte lyftes av övriga respondenter. Bengt upplever att kvinnliga sökande tenderar att komma med nya idéer de vill testa, medans män är mer traditionellt bundna. Vidare lyfter han att banker är traditionellt bundna och nya idéer kan mötas av skepsis. Något som i sin tur kräver att den sökande säljer in sin idé och visar på kunskap inom området. Det omvända mot Tillväxtverket (2015) beskrivning där manliga företagare ansågs vara mer innovativa.

Prestation

Företagets prestation idag, historiskt och framåt var centralt och återkommenade i intervjuerna. Ett underlag för hur verksamhetens grenar presterar var en nödvändighet och underlaget värderas utifrån förväntad prestation utifrån förutsättningar. Exempel på hur mjölkors celltal står sig eller åkrarnas avkastning lyftes. Goda tidigare prestationer ansågs gynnsamt och eventuella avvikelser önskades följas upp och reflekteras kring. En kontinuerlig utvärdering av verksamheten lyftes som något betydande för två av respondenterna, som skrivet under 4.2 Person. Anders lyfter vikten av att den sökande har ett reflekterande förhållningssätt till verksamheten och ser den ur både ett mikro- samt makroperspektiv.

Förutsättningar och potential

Något som delvis hänger ihop med verksamhet och prestation, men även gårdens potential eller förutsättningar. Subtemat har tangerats vid under verksamhetsområde och prestation men ytterligare bedömningsgrundande faktorer som nämnts under intervjuer var gårds- och ägarbundna. I två av intervjuerna lyftes ålder på ägaren. Om denne är till åren och saknar ny förmåga som önskar ta över verksamheten, eller om det är en ung kreditsökande som önskar driva verksamheten över tid. Det lyftes även gårdsspecifika faktorer som arealernas omfattningen och kapacitet, samt möjlighet till expansion i form av köp alternativt arrenden. Utöver storlek lyftes även driftstekniska faktorer som djurhållningssystem och gårdens teknik. En önskan om återbäring på investering ansågs delvis vara beroende av potential och förutsättningar. Det skall finnas en faktiskt möjligt att bedrivas lönsamt över tid för att investeringen skall anses vara

befogad. Samtidigt lyfter Anders betydelsen av tillskott av pengar som en potentiell nödvändighet för att kunna bedriva verksamheten på ett lönsamt sätt. Men det kräver förutsättningar som möjliggör detta.

4.3. Resurser

Resurser är återkommande under empiriinsamling och teori. I 5C-modellen lyfts under kapacitet, säkerhet och kapital. Både sett till ägande och betalningsströmmar. Finansiella rapporter och betalningsströmmar var något samtliga respondenter värderade i sina bedömningar. Både historiskt och vad som kan förväntas i framtiden. Detta tillsammans med verksamhetens utformning utgjorde en central del i bedömningen. En av bankerna uttryckte ett tröskelvärde för verksamhetens storlek för att ha möjlighet och ansöka om kredit.

Kapital

Finansiella nyckeltal var något alla respondenter bedömde och vägde in i sina beslutsprocesser. Dels för att se huruvida återbetalning över tid var möjlig men även företagets överlevnad över tid. Samtliga respondenter ansåg att överskott från verksamheten var nödvändigt, men storleken på överskottet var beroende av och baserat på varje sökandes förutsättningar. Anders upplever att investeringar och extra kapitaltillskott kan vara nödvändigt för att skapa en, och lyckas med, lönsam verksamhet. Diana har, som tidigare nämnt, lyft att kvinnor historiskt sett haft lägre lön, sämre pension och sämre utfall av skilsmässor något som kan påverka det ekonomiska utrymmet. Christina upplever att kvinnliga sökanden är överrepresenterade bland hobbyverksamhet, något som inte lyftes av resterande respondenter. Diana upplever att manliga sökanden vill äga mer. En upplevelse som bekräftas av Blake (2006) som belyser att kvinnor haft lägre lön och är överrepresenterade i mindre lukrativa branscher.

Tillgångar

Beaulieu (1996) belyser värdet av bra säkerhet vid bedömningen inför beviljande av kredit, en faktor som kan väga upp eventuella andra svagare delar. I samtliga intervjuer nämndes att någon form av säkerhet var av absolut grund för att beviljas investeringslån. Kraven på hur en säkerhet ser ut och omfattningen var till betydande del reglerat men visst utrymme för bedömning fanns. Flertalet av respondenter lyfter fastighet som en återkommande säkerhet, en av respondenterna lyfte fastighetsvärdering som något positivt.

I tre av intervjuerna nämns kvinnornas ägande av mark, i nutid, som en viktig aspekt av den ojämlikhet som råder bland ansökningar. Christina belyser även att kvinnor säljer mark i större utsträckning, och äger mindre av större areal. Bo lyfter vikten av att främja jämlikt generationsskifte. I hälften av intervjuerna nämns arrenden

som något som utgör en utmaning vid värdering av en säkerhet. Cecilia berättar att det oftast är mannen som äger och sköter kontakt med banken, även om det finns en kvinnlig medsökande. Hon lyfter även vikten av att höra och tilltala alla sökanden under möten hos banken.

5. Diskussion

I detta kapitel lyfts studiens diskussion baserad på teori och empirisk analys. I studien har befintlig teori om genus och 5C-modellen tillämpats i kombination för att analysera hur kreditbedömare bedömer ansökningar och hur genusstrukturer påverkar beslutsprocesser vid kreditbeviljande.

Att ta över eller utveckla lantbruk är resurskrävande och banklån kan ses som absolut nödvändigt för att överhuvudtaget ha möjlighet. Något som lyfts av Lantbrukarnas Riksförbund (2018) och Jordbruksaktuellt (2021). Det gör att den som är i behov av kredit påverkas av kreditgivarens bedömningar. Bedömningen består av flera olika faktorer kopplade till person och verksamhet, som sammanvägs i en helhetsbedömning. Det ger i sin tur möjlighet och utrymme för subjektiva tolkningar och värderingar av bedömningsunderlaget. Således är det upp till betraktaren att värdera, inom givna ramar. Kling et al. (2003) skriver att standardiserade kreditpolicys nödvändigtvis inte leder till jämförliga beslut, kreditgivarens roll är central i kreditbeslutet.

Med ett minskat antal lantbruksföretag och underrepresentation av kvinnor (Jordbruksverk 2021), är förutsättningarna att beviljas lån av betydelse. För en hållbar utveckling skall det finnas ett jämlikt ägande och möjlighet att nyttja finansiella tjänster (Globala Målen 2021). Objektiva och jämlika förutsättningar blir en nödvändighet. Lantbruk har en samhällsviktig funktion för grundläggande behov (Myndigheten för samhällskydd och beredskap 2021), varför goda förutsättningar för vidare drift eller uppstart bör eftersträvas.

I studiens teori framkom att 5C-modellen tillsynes är genusneutral och jämlik, men vid en andra anblick finns det strukturella skillnader som påverkar vilka kreditfördelar och nackdelar som tilldelas olika grupper. Kvinnor har sett till ägande och tradition andra förutsättningar än männen inför bedömning. Något som delvis bekräftades under empiriinsamling där kvinnligt ägd mark, tradition och inkomst lyfts. Blake (2006) lyfter bland annat historiska skillnader i förutsättningar men även förväntade intressen och engagemang. Något som sedan återkommer i empirin där respondenter dels nämner historiska skillnader men även skilda intressen. Eagly & Karau (2002) beskriver att genusroller baseras på föreställningar om särskilda attribut och förväntade attribut baserade på kön.

Att karaktärsbedömningen är av betydelse framkom i både teori och empiri, det är en intuitiv bedömningsgrund vilket bekräftades av respondenter. Kvinnor och män kan tillskrivas särskilda attribut och föreställningar (Eagly & Karau 2002; Malmström et al. 2017). Vilket i sin tur kan påverka hur personen uppfattas

(Björnsson 2003). I studier av Malmström et al. (2018) och Tillväxtverket (2015) fanns tecken på skilda uppfattningar och föreställningar om kvinnor samt män. Under empiriinsamlingen diskuterades bedömningsprocessen i generella termer och innefattade ingen ansökan, således är skillnader i det som kommuniceras och det som sker praktiskt något som ej undersökts. Under intervjuerna talades det inte om kön kopplat till säregna egenskaper. Det fanns dock en tydlig underrepresentation av kvinnliga sökanden utan en manlig sökanden med i bilden vilket också kan påverka uppfattningen. En av respondenterna lyfter en kvinnlig driven lantbrukare som än idag lämnat avtryck. Flera av respondenterna lyfter egenskaper som till exempel drivkraft som något person är eller har. Något som Tillväxtverket (2015) lyft som relaterat till manliga kreditsökande. Samtidigt fanns inget uttalat kön i sammanhangen och vilka egenskaper som tillskrivs vid en ansökan undersöktes inte. Dock är det en utmaning att avgöra huruvida upplevelser som presenterats faktiskt stämmer eller är en tolkning upp till betraktaren. Var kvinnor överrepresenterade när det kom till ekonomiskt ansvar och var männen framförallt aktiva i driften? Oavsett hur det ser ut i verkligheten tyder tolkningen av verkligheten på att kvinnor och män besitter kunskap och erfarenhet inom olika områden, vilket ger olika förutsättningar beroende på vilka förkunskaper som premieras.

I studiens empiri framkom en önskan om jämlikhet mellan olika grupper och individer. Det uttrycktes även att bedömningen upplevs vara könsneutral men att olika förutsättningar kan påverka möjligheterna för en gynnsam bedömning. Det ojämlika ägandet som är ett exempel på skillnader där ojämlikhet råder, lyfts av tre respondenter, Belysas bör att kreditbedömarnas policys i grunden är styrd genom lagar och organisation, men det finns som tidigare nämnt utrymme för bedömarnas egna tolkningar. Å ena sidan är bedömningsmodellen könsneutrala å andra sidan är förutsättningarna vid tillämpandet ojämlika sett till genusstrukturer. Kreditbedömarna kan dels ses som könsneutrala och objektiva sett till bedömningsgrunder, och de kan dels ses som subjektiva medproducenter av genusstrukturer. Uppsatsens tar avstamp i att genus är en social konstruktion med ett system av strukturer som produceras och upprätthålls av människor i relation till varandra (Eriksson & Gottzén 2020). Ett annat perspektiv på genus kan ge ett annat resultat.

Studiens resultat anses vara generaliserbart vid bankkredit för lantbruksföretag vid svenska banker, då bedömningsgrunderna återkom hos samtliga respondenter inklusive teori. Den empiriska analysen visar på att historiska och eventuella nutida genusstrukturer har betydelse för hur kreditvärdigheten bedöms.

6. Slutsatser

Syftet med studien var att undersöka hur genusstrukturer kan påverka kreditgivarens bedömningar av kreditsökande lantbruksföretagare i studien framkom att genusstrukturer påverkar förutsättningarna för kreditgivarens bedömningsgrunder, vilka de har som krav att förhålla sig till. Utrymmet för subjektiva bedömningar och tolkningar gör att genusstrukturer kan påverka kreditbedömningen.

En kreditansök bedöms på grunder av både finansiell och icke-finansiell karaktär såsom ekonomisk redovisning, resultat från verksamhetens drift och personen/personerna bakom företaget. De olika bedömningsgrunderna utgjorde basen i en slutgiltig helhetsbedömning. Studiens fyra representerade banker gav en enhetlig bild av vilka faktorer som undersöktes och det fanns likheter i hur underlaget värderas. Men även vissa upplevda skillnader. Exempelvis undersökte samtliga banker verksamhetens utformning och karaktär, en av bankerna hade tröskelvärde för verksamhetens omfattning.

Genusstrukturer påverkar kreditgivarens bedömningar genom en upplevd könsneutralitet och strävan efter att vara könsneutral. Jämsides med en bedömningsmodell som påverkar vilka möjligheter som ges, där genusstrukturer hade en negativ betydelse för kvinnliga sökande. Ett exempel är säkerhet, en bedömningsgrund som var central för alla banker. Kvinnor äger mindre än män och har således inte samma möjlighet att ansöka om kredit. En medvetenhet om detta uttrycktes av tre respondenter. Beslutsmodellen begränsar vissa grupper och gynnar andra. Kreditbedömarna är centralt och juridiskt begränsade att bedöma enligt en mall med visst utrymme för tolkningar. Men strukturer gör att alla inte står lika inför besluten.

Intressant i framtida studier kan tänkas vara en beslutsmodell anpassad efter olika förutsättningar, men även ett jämförande mellan olika beslutsmodeller och olika intersektionella perspektiv. Under intervjuerna väcktes idén om hur medvetande om ett ämne kan påverka förhållningssättet och beslutsfattandet. Samtliga respondenter uttryckte att de inte var medvetna om den upplevda skillnaden eller att ämnen lyfts bland kollegor, de uttryckte även att de sällan samtalar i termer om bakgrund till den homogena grupp av sökanden som är. Huruvida en medvetenhet om frågan har betydelse för framtida bedömningar och beslut skulle vara intressant att veta mer om. En sådan studie skulle potentiellt kunna verka verksamhetsfrämjande då det kan gynna bankens potential men även branschfrämjande då många lantbrukare idag är äldre.

Referenser

Tryckta källor:

- Barry, P. & Robison, L.J. (2001). Chapter 10 Agricultural finance: Credit, credit constraints, and consequences. *Handbook of Agricultural Economics*. December, 514-561. Tillgänglig: <https://doi.org/10.4324/9780203549353>
- Bell, E., Bryman, A. & Harley, B. (2019). *Business research methods*. 5 uppl., Oxford: Oxford University Press
- Beaulieu, P.R. (1996). A note on the role of memory in commercial loan officers' use of accounting and character information. *Accounting, Organizations and Society*. (21)6, 515-528. Tillgänglig: [https://doi.org/10.1016/0361-3682\(96\)00004-9](https://doi.org/10.1016/0361-3682(96)00004-9)
- Berger, A.N. & Udell, G.F. (2006). A more complete conceptual framework for SME finance. *Journal of Banking & Finance*. 30(11), 2945-2966. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2006.05.008>
- Björnsson, B. (2003). Finns en bank även för kvinnor?. I: Landström, H. (red.) *Småföretaget och kapitalet*. Stockholm: SNS Förlag. 134-150.
- Blake, M. (2006). Gendered Lending: Gender, context and the rules of business lending. *Venture Capital*. 8(2), 183-201. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1080/13691060500433835>
- Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*. 3(2), 77-101. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Bruns, V. & Fletcher, M. (2008). Banks risk assesment of Swedish SMEs. *Venture Capital*. 10(2), 171-194. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1080/13691060801946089>
- Eagly, A.H. & Karau, S.J. (2002). Role Congruity Theory of Prejudice Toward Female Leaders. *Psychological Review*. 109(3), 573-598. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1037//0033-295X.109.3.573>
- Eddleston, K.A., Ladge, J.J., Mitteness, C. & Balachandra, L. (2014). Do You See What I See? Signaling Effects of Gender an Firm Characteristics on Financing Entrepreneurial Ventures. *Entrepreneurship Theory and Practice*. 40(3), 489-514. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1111/etap.12117>
- Eriksson, M. & Gottzén, L. (2020). *Genus*. Stockholm: Liber.
- Jankowicz, A.D. & Hisrich, R.D. (1987). Intuition in small business lending decisions. *Journal of Small Business Management*. July, 45-52.

- Kling, K., Driver, M.J. & Larsson, R. (2003). Hantering av mänskliga fallgropar vid kreditbedömning av små företag – ett kognitivt perspektiv. I: Landström, H. (red.) *Småföretaget och kapitalet*. Stockholm: SNS Förlag. 67-89.
- Lag (2004:297). *Lag om bank- och finansieringsrörelse*.
- Lantbrukarnas Riksförbund (2014). *Vägen till finansiering av ditt lantbruksföretag*. Stockholm: Lantbrukarnas Riksförbund.
- Lantbrukarnas Riksförbunds Jämställdhetsakademi (2020). *Ung och lovande*. Stockholm: Lantbrukarnas Riksförbund.
Tillgänglig: <https://www.lrf.se/om-lrf/uppdrag-vision-och-vardegrund/jamstallldhet/jamstallldhetsakademin/ung-och-lovande/>
- Malmström, M., Johansson, J. & Wincent, J. (2017). Gender stereotypes and venture support decisions: How governmental venture capitalists socially construct entrepreneurs' potential. *Entrepreneurship Theory and Practice*. Vol. September 2017. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1111/etap.12275>
- Malmström, M., Voitkane, A., Johansson, J. & Wincent, J. (2018). VC Stereotypes About Men and Women Aren't Supported by Performance Data. *Harvard Business Review*. March(15), 1-7. Tillgänglig: <https://tu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1194488/FULLTEXT01.pdf>
- Moti, O.H., Masinde, S. J., Mugenda, G. N., & Sindani, N. M. (2012). Effectiveness of Credit Management System on Loan Performance: Empirical Evidence from Micro Finance Sector in Kenya. *International Journal of Business, Humanities and Technology*. 2(6), 99-108.
Tillgänglig: https://www.researchgate.net/publication/304771273_Effectiveness_o_f_Credit_Management_System_o_n_Loan_Performance_Empirical_Evidence_f_rom_Micro_Finance_Sector_in_Kenya
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2021). *Identifiering av samhällsviktig verksamhet: Lista med viktiga samhällsfunktioner*. (MSB1844). Karlstad: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Tillgänglig: <https://rib.msb.se/filer/pdf/29800.pdf>
- Saunders, A. & Allen, L. (2002). *Credit Risk Measurement*. 2 uppl, New York: John Wiley & Sons, Inc. Tillgänglig: http://www.untagsmd.ac.id/files/Perpustakaan_Digital_1/CREDIT%20RISK%20Credit%20risk%20measurement,%20New%20approaches%20to%20value%20at%20risk%20and%20other%20paradigms.pdf
- Silvasti, T. (2003). Bendin Borders of Gendered Labour Division on Farms: the Case of Finland. *Sociologia Ruralis*. 43(2), 154-166. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1111/1467-9523.00236>
- Tillväxtverket (2015). *Under ytan*. (Info0587). Stockholm: Tillväxtverket.
Tillgänglig: https://tillvaxtverket.se/download/18.a48a52e155169e594d345f/1465386926064/info_0587.pdf

- Trönberg, C-C. & Hemlin, S. (2014). Lending decision making in banks: study of loan officers. *European Management Journal*. 32, 362-372. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1016/j.emj.2013.03.003>
- West, C. & Zimmerman, D. (1987). Doing Gender. *Gender and society*. 1(2), 125-151. Tillgänglig: <https://www.jstor.org/stable/189945>
- Wilhau, A.J. & Karau, S.J. (2021). Gender Differences in Entrepreneur Values and Venture Mission. *Journal of Business Diversity*. 21(1), 62-75. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1037/0033-295X.109.3.573>
- Yardley, L. (2000). Dilemmas in qualitative research. *Psychology and Health*. 15(2), 215-228. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1080/08870440008400302>

Internetkällor:

- Globala Målen (2021). 5 Jämställdhet. Tillgänglig: <https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/mal-5-jamstalldhet/> [2021-12-02]
- Jordbruksaktuellt (2021). Svårt att få finansiering som nyetablerad. Tillgänglig: <https://www.ja.se/artikel/2229466/svrt-att-f-finansiering-som-nyetablerad.html> [2021-11-06]
- Jordbruksverket. (2015). Jordbruksmarkens ägarstruktur i Sverige. (2015:03) Tillgänglig: <https://jordbruksverket.se/download/18.514d3694172cce07237d7f1d/1592782253936/201503..pdf> [2021-11-25]
- Jordbruksverket (2021). Jordbruksföretag och företagare 2020. Tillgänglig: <https://jordbruksverket.se/om-jordbruksverket/jordbruksverkets-officiella-statistik/jordbruksverkets-statistikrapporter/statistik/2021-04-28-jordbruksforetag-och-foretagare-2020> [2021-11-05].
- Lantbrukarnas Riksförbund (2018). Unga bönder måste mångmiljoninvestera för att förverkliga gröna drömmar. Tillgänglig: <https://www.lrf.se/om-lrf/press/pressmeddelanden/2018/unga-bonder-mastemangmiljoninvestera-for-att-forverkliga-grona-drommar/> [2021-11-05].
- Nationalencyklopedin (2021). Kreditprövning. Tillgänglig: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/kreditprovning> [2021-11-24].
- SCB (2019). Statistisksamling Företagande. Tillgänglig: <https://www.scb.se/hitta-statistik/temaomraden/jamstalldhet/ekonomisk-jamstalldhet/foretagande/#129795> [2021-11-08].
- SCB (2016). Jordbruksföretag och företagare 2016. (JO 34 SM 1701). Tillgänglig: https://www.scb.se/contentassets/6a5ca67dca204a3aa4e41f62341b6b26/jo0106_2016a01_sm_jo34sm1701.pdf [2021-11-20]
- SCB (2021a). Förnamn, kvinnor, topp 100. Tillgänglig: <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/amnesovergripande-statistik/namnstatistik/pong/tabell-och-diagram/samtliga-folkbokforda-->

fornamn-och-tilltalsnamn-topplistor/fornamn-kvinnor-topp-100/ [2021-12-12]

SCB (2021b). Förnamn, män, topp 100. Tillgänglig: <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/amnesovergripande-statistik/namnstatistik/pong/tabell-och-diagram/samtliga-folkbokforda--fornamn-och-tilltalsnamn-topplistor/fornamn-kvinnor-topp-100/> [2021-12-12]

SCB (2021c). Anställda (yrkesregistret) 16-64 år efter Yrke, födelseregion, kön och år. Tillgänglig:

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__AM__AM0208__AM0208E/YREG53N/table/tableViewLayout1/ [2021-12-23]

Verksamt (2021). Banklån. Tillgänglig:

<https://www.verksamt.se/starta/finansiera-starten/banklan> [2021-11-08].

Tack

Jag vill tacka Annie Roos som handledt mig under arbetet med uppsatsen som peppat, diskuterat och gett mig värdefulla råd på vägen. Annies engagemang och kunskap har både inspirerat och hjälpt mig framåt.

Tack till Stina Bergström på Lantbrukarna Riksförbunds Jämställdhetsakademi som bidrog med idén till uppsatsämnet.

Jag vill även tacka alla respondenter som ställt upp och deltagit i studien, det värmer att ni var så många som var positiva till att delta och visat intresse för ämnet. Ni gjorde uppsatsen möjlig.

Till sist vill jag tacka alla som stöttat och peppat mig i skrivandet och visat intresse för ämnet.

Stort tack till er alla! Kram!

Bilaga 1

Intervjufrågor

Inom vilka områden beviljar du lån?

Vilka typer av investeringar finns det möjlighet att ansöka om lån för?

Hur går processen?

På vilka kriterier får man lån?

Vad kännetecknar en lantbruksentreprenör som beviljas lån?

Kände du till att skillnaden fanns?

Upplever du att det finns skillnader?

Vad tror du att den upplevda skillnaden beror på?

Finns det statistik för beviljade/icke beviljade av lån och kön på er bank?

Tilläggsfrågor

Har intervjun väckt några reflektioner kring ämnet?

Väcktes några reflektioner av intervjufrågan?

Teman

Beviljandeprocessen, bedömningsgrunder, reflektioner utifrån profession, kännetecknen för beviljad kredit